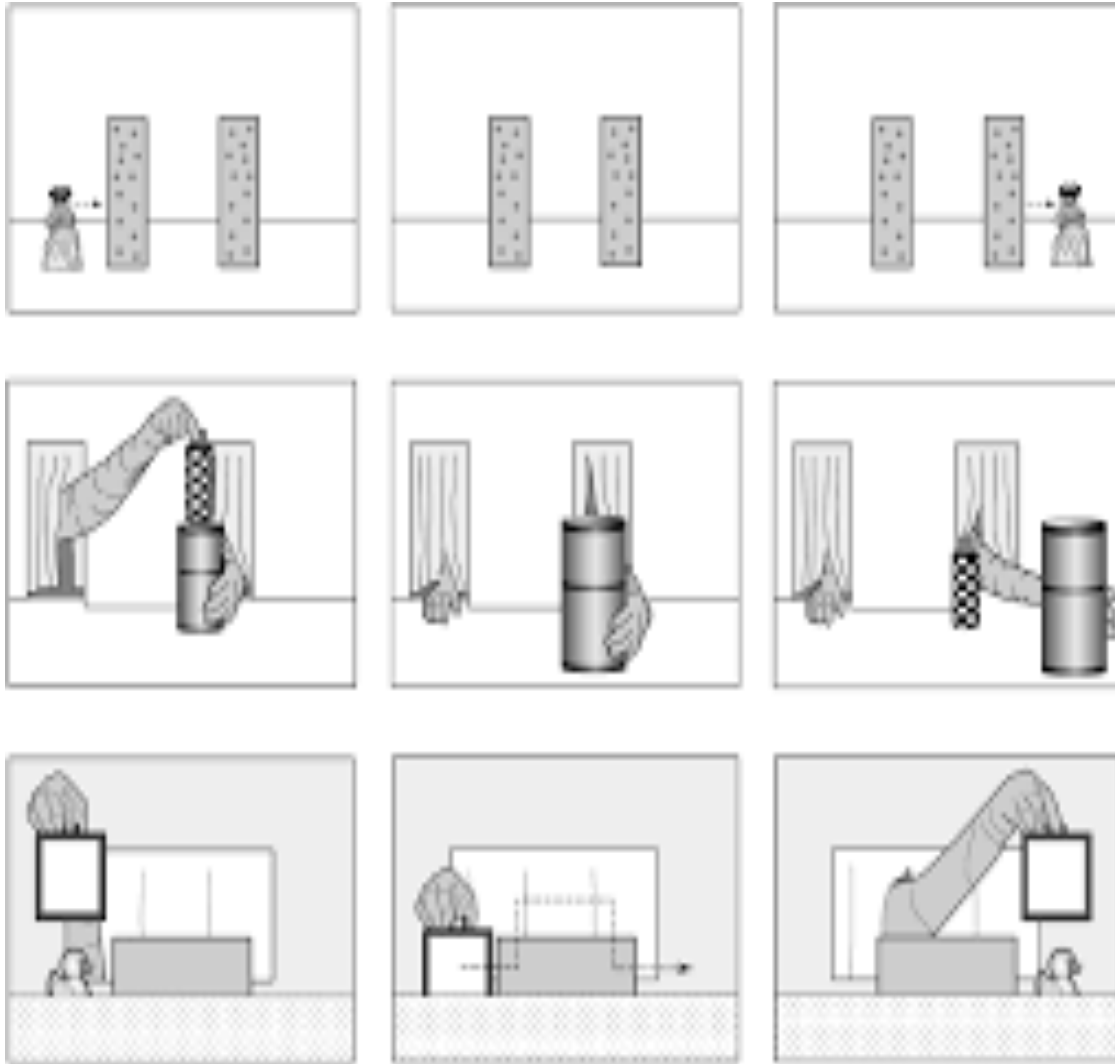

Θεωρία γνωστικής ανάπτυξης ανά προνομιούχο πεδίο

Η θεωρία του ικανού βρέφους

Η θεωρία του ικανού βρέφους

- Τα βρέφη διαθέτουν μία ευρεία γκάμα αντιληπτικών δεξιοτήτων και εννοιολογικής κατανόησης που τους δίνουν τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται τον κόσμο και να ταξινομούν τις εμπειρίες τους σε μεγάλο βαθμό όπως οι ενήλικες
- Γνωρίζουν ιδιότητες αντικειμένων
- Διαθέτουν γενικούς μαθησιακούς μηχανισμούς για την απόκτηση νέων γνώσεων

Τα βρέφη αρχίζουν τη ζωή τους με μία στοιχειώδη θεωρία για τα άψυχα αντικείμενα. Τα 4μηνια βρέφη δείχνουν έκπληξη όταν παρατηρούν να συμβαίνουν «αδύνατα γεγονότα» που παραβιάζουν βασικές αρχές που διέπουν τη συμπεριφορά των αντικειμένων.

(Spelke, Breinlinger, Macomber, & Jacobson, 1992)

<https://www.youtube.com/watch?v=b1tQOR5L0iI&t=161s>

Σύγχρονες Θεωρίες

- Αμφισβητείται η ακολουθία των σταδίων
  - Δεν υπάρχει ενασχόληση με τη πρόβλημα του χαρακτηρισμού των πιθανών σταδίων ανάπτυξης της σκέψης
- Θεωρίες επεξεργασίας πληροφοριών
  - Ποσοτικές αλλαγές και όχι ποιοτικές
- Θεωρίες ανάπτυξης ανά εξειδικευμένο πεδίο γνώσης
  - Ανάπτυξη των γνώσεων σε συγκεκριμένους τομείς γνώσης (βιολογία, φυσική, μαθηματικά, ...)

Θεωρίες Επεξεργασίας Πληροφοριών

- Έμφαση στο ρόλο των περιορισμών της επεξεργασίας, των στρατηγικών για την αντιμετώπιση των περιορισμών και της γνώσης για το επιπλέον περιεχόμενο
- Έμφαση στην ανάλυση της αλλαγής και στη συμβολή της αδιάκοπης γνωστικής δραστηριότητας σε αυτή την αλλαγή
- Η κατανόησή μας για το πώς σκέφτονται τα παιδιά μπορεί να εμπλουτιστεί από τη γνώση του πώς σκέφτονται οι ενήλικοι
  - Αναλογία νου-υπολογιστή

Θεωρίες Γενικού Πεδίου

- Η ανάπτυξη στην προοπτική του γενικού πεδίου
- Domain General Theories
- αρχές, στάδια, μηχανισμοί, στρατηγικές, που περιγράφουν όλες τις όψεις της ανάπτυξης
  - Π.χ. Piaget: μηχανισμοί αφομοίωσης, συμμόρφωσης, εξισορρόπησης πίσω από την ανάπτυξη σε όλα τα πεδία (αριθμός, χώρος, φυσική αιτιότητα, κοινωνική νόηση, γλώσσα, κ.α.)

Η ανάπτυξη στην προοπτική του γενικού πεδίου

- Ανάπτυξη ως μια μορφή προσαρμογής στο περιβάλλον μέσα από τη δραστηριότητα του υποκειμένου.
- Γνωστική ανάπτυξη: Χρονική διαδικασία κυρίως που καταλήγει σε όλο και πιο πολύπλοκα οργανωμένες δομές γνώσης. / Δομές γνώσης: **όχι προκαθορισμένες-οικοδομούνται** μέσω της δράσης του υποκειμένου

Πρόβλημα Θεωριών Γενικού Πλαισίου

- Δεν προσφέρουν πληροφορίες για την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας απόκτησης γνώσεως σε ειδικούς γνωστικούς τομείς – φυσικές επιστήμες, μαθηματικά, ιστορία, κλπ.

Θεωρίες ειδικού πλαισίου

- Η ανάπτυξη στην προοπτική της εξειδίκευσης ανά πεδίο:
- Η γνωστική ανάπτυξη δεν θεωρείται ως ανάπτυξη γνωστικών λειτουργιών ανεξάρτητα από το περιεχόμενο στο οποίο αυτές εφαρμόζονται.
- Προνομιούχα πεδία (Chen & Siegler, 2000; Goswami, 2008)
  - *Η ανάπτυξη δεν είναι απλώς και μόνο μια αθροιστική διαδικασία, αλλά μπορεί να θεωρηθεί σαν μια αλλαγή θεωρίας σε συγκεκριμένους τομείς*

Θεωρίες

- Σύνθετες επεξηγηματικές εννοιολογικές δομές
- Αφελείς θεωρίες ή Θεωρίες του κοινού νου
  - Περιέχουν αφηρημένες έννοιες
  - Επεξηγηματική λειτουργία
- Διαφοροποίηση & αναδιοργάνωση θεωριών κατά την ανάπτυξη και με την απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων
- Θεωρίες: παρέχουν αιτιώδεις σχέσεις για την ερμηνεία φαινομένων

Γνωστική ανάπτυξη κατά πεδίο

- Προνομιούχα πεδία: Γνωστικά πεδία που αναφέρονται σε εξειδικευμένους τύπους πληροφοριών, απαιτούν ειδικά σχεδιασμένες μορφές συλλογισμού και φαίνεται να έχουν εξελικτική σημασία για το ανθρώπινο είδος
  1. Το πεδίο της φυσικής – Διαισθητική φυσική (σύνολο καθημερινών ιδεών για το πώς λειτουργεί ο κόσμος)
  2. Το πεδίο της βιολογίας – Διαισθητική βιολογία (σύνολο ιδεών για τις βιολογικές διεργασίες που βασίζεται στον διαχωρισμό έμψυχων – άψυχων όντων)
  3. Το πεδίο της ψυχολογίας – Διαισθητική ψυχολογία (πρώιμη κατανόηση για τη σχέση ανάμεσα σε ψυχική κατάσταση και συμπεριφορά)